አማርኛ

እንደ መጀመሪያ ቋንቋ
የመምህር መምሪያ

፫ኛ ክፍል

አማርኛ

እንደ መጀመሪያ ቋንቋ
የመምህር መምሪያ

፫ኛ ክፍል

አዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ትምህርት ቢሮ

አዘጋጆች፡-

ባንቲሁን አለሙ ዘለለው

ኢዲስ ሲሳይ ትእዛዝ

ፋናዬ አሰፋ ቢቂላ

ገምጋሚና አርታኢዎች፡-

መስፍን ደፈረሱ ወ/መድኅን

ትንቢት ግርማ ኃይሉ

ፋሲል ብዙነህ በቀለ

የጥራት ተቆጣጣሪና ገምጋሚ፡-

ፍሬሕይወት አሰፋ ከበደ

አስተባባሪ፡- ጌታቸው ታለማ አጥናፉ

አቀማመጥ(LAYOUT) እና ሥዕል(ILLUSTRATION)፡-

እንጦጦ ፖሊተክኒክ ኮሌጅ(TMS)

©የመጽሐፉ ሕጋዊ ቅጂ ባለቤት 2014 ዓ.ም. አዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ት/ቢሮ ነው፡፡

ማውጫ

ይዘት	ገፅ
መግቢያ	iii
ምዕራፍ አንድ	1
ጤና	1
ምዕራፍ ሁለት	14
ጉርብትና	14
ምዕራፍ ሶስት	23
ተረት	23
ምዕራፍ አራት	35
የጊዜ አጠቃቀም	35
ምዕራፍ አምስት	46
መንንዣ	46
ምዕራፍ ስድስት	57
ስነ ምግባር	57
ምዕራፍ ሰባት	68
ግብርና	68
ምዕራፍ ስምንት	82
ስራ	82
ምዕራፍ ዘጠኝ	95
ባህል	95
ምዕራፍ አስር	109
ገበያ	109
ዋቢ ፅሁፎች	123

መግቢያ

ውድ መምህር ተማሪዎች የቋንቋን ትምህርት በአግባቡ ይገነዘቡ ዘንድ የመምህራን እገዛ ያስፈልጋል፡፡ ስለሆነም ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ተግባራት ከግንዛቤ በማስገባት ተማሪዎችን በሚገባ ሊያግዟቸው ይገባል ፡፡

1. ለተማሪዎች የተለያዩ ታሪኮችን፣ ተረቶችን… ይንገሯቸው/ ያንብቡላቸው፡፡

2. ለተማሪዎች የነገሯቸውን/ ያነበቡላቸውን ታሪክ ወይም ተረት ተማሪዎች መልሰው
   እንዲተርኩ/ እንዲናገሩ እንዲሁም የራሳቸውን እንዲናገሩ ያበረታቷቸው፡፡

3. በተማሪ መጽሐፍ ላይ የቀረቡ ምንባቦችንና ተግባራትን እንደየመመሪያቸው በየጊዜው እየተከታተሉ ያሰሯቸው፡፡

4. ተማሪዎች በራሳቸው ተነሳሽነት የተለያዩ ፅሁፎች እንዲያዳምጡ፣ እንዲናገሩ፣ እንዲያነቡና እንዲፅፉ ያበረታቷቸው፡፡

5. ተማሪዎች በቤታቸው ተዘጋጅተው በመምጣት በተግባር እንዲያሳዩ የተለያዩ ተግባራት ይስጧቸው፡፡

ምዕራፍ አንድ (18 ክፍለ ጊዜ)

ጤና

የምዕራፉ አላማዎች፡- ከዚህ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች ፡-

- ባዳመጡት ምንባብ መሰረት የቃል ዘገባ ያቀርባሉ፡፡
- የተሰጣቸውን ምንባብ በትክክለኛው አገላለፅ ያነባሉ፡፡
- ከምንባቡ ለወጡ ቃላት ትርጉም ይሰጣሉ፡፡
- በአረፍተ ነገር ውስጥ አያያዦችን ለይተው ያመለክታሉ፡፡

የምዕራፉ ይዘቶች፡-

- ማዳመጥና መናገር
- ማንበብ
- ቃላት
- መፃፍ

ክፍል አንድ፡- ማዳመጥና መናገር

የጥርስ ንፅህና አጠባበቅ

መምህር፡-

- የቅድመ ማዳመጥ ጥያቄዎችን መስራት የሚያስፈልገው የሚደመጠውን ምንባብ በትኩረት እንዲያዳምጡና የቀደመ እውቀታቸውን ለመቀስቀስ ነው፡፡
- በመጀመሪ የቅድመ ማዳመጥ ጥያቄዎችን ምንባቡን ከማንበብዎ በፊት ለተማሪዎች ያሰሯቸው፡፡
- የተማሪዎችን የማዳመጥ ፍላጎት የሚቀሰቅሱና ከዳራዊ እውቀታቸው ጋር ተዛማጅ የሆኑ የተለያዩ ተግባራትን ሊያሰሯቸው ይችላሉ፡፡
- መስማት ለተሳናቸው ተማሪዎች ምንባቡን በፅሁፍ እንዲያገኙት ያመቻቹላቸው፡፡
- በማዳመጥ ሂደት ወቅት ሁሉም ተማሪዎች በትኩረት እንዲያዳምጡ የጊዜ ማዳመጥ ጥያቄውን ይጠይቋቸው፡፡

የጥርስ ንፅህና አጠባበቅ

አዲስ አበባ ከተማ ውስጥ የሚኖሩ አቤልና አስቴር የሚባሉ የሶስተኛ ክፍል ተማሪዎች ነበሩ፡፡ አስቴር የጥርስ ንፅህናዋን በመጠበቅ ጎበዝ ስትሆን አቤል ግን አልፎ አልፎ ነበር ጥርሱን የሚያፀዳው፡፡ አስቴር አቤልን የጥርስ ንፅህናውን እንዲጠብቅ በተደጋጋሚ ብትመክረውም ሊሰማት አልፈለገም፡፡ ከእለታት አንድ ቀን አቤል ጥርሱን በፀና ይታመማል፡፡ ከዚያም ወደ ጤና ጣቢያ ከወላጆቹ ጋር ይሄዳል፡፡

የአቤል ህመም መንስኤ ምን ሊሆን ይችላል?

ሐኪሙ የህመሙ መንስኤ ጥርሱን በንፅህና አለመያዙ መሆኑን ነግረውት መድሃኒት ሰጡት፡፡ ሃኪሙም ‹‹ከዚህ በኋላ ጠዋትና ማታ ጥርስህን መቦረሽ አለብህ! ካልሆነ ግን ጥርስህ ይነቀላል፤ ለሌላ ህመምም ሊያጋልጥህ ይችላል›› በማለት ያስጠነቅቁታል፡፡ ከዚያም አቤል ከወላጆቹ ጋር ወደቤቱ ከተመለሰ ጀምሮ ጥርሱን በአግባቡ ይቦርሽ ጀመር፡፡ ከጥርስ ህመሙም በቶሎ አገገመ፡፡

ተግባር አንድ፡- አዳምጦ መረዳት

መምህር፡-

ሀ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች የተማሪዎችን የአዳምጦ መረዳት ችሎታ ለማሻሻል የቀረቡ ናቸው፡፡

- ካዳመጡት ምንባብ የተረዱትን ሀሳብ በቃላቸው እንዲናገሩ ያበረታቷቸው፡፡
- ተማሪዎች በትክክል ማድመጣቸውን በመከታተል በተማሪ መፅሐፍ ላይ የቀረቡትን ያዳምጦ መረዳት ጥያቄዎች ያሰሯቸው፡፡
- ልዩ እገዛ ለሚያስፈልጋቸው ተማሪዎችም ድጋፍ ያድርጉላቸው፡፡
- በክፍል ውስጥ መስማት ለተሳናቸው ተማሪዎች ለማዳመጥ የተዘጋጀውን ምንባብ በቅጅ/ፎቶ ኮፒ እንዲያነቡ ይስጧቸው፡፡
- መስማት የተሳናቸው ተማሪዎች መልሳቸውን በፅሁፍ እንዲያቀርቡ ያድርጓቸው፡፡
- ሁሉም ተማሪዎች ተሳትፎ እንዲያደርጉ ያበረታቷቸው፡፡
- እንደየ ትምህርት አቀባበለቸው ለሁሉም ተማሪዎች አስፈላጊው ድጋፍ ይደረግላቸው፡፡
- በንቃት ለሚሳተፉ ተማሪዎች ማበረታቻ ይስጡ፤ የማይሳተፉ ተማሪዎችን ደግሞ እንዲሳተፉ ያግዟቸው፡፡
- ሁሉም ተማሪዎች መልሳቸውን ከሰጡ በኂላ ተገቢውን ግብረ መልስ ይስጧቸው፡፡
- ከግበረ መልሱ በመነሳትም ሌሎች ተጨማሪ ተግበራትን መስጠት ይችላሉ፡፡

ለ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች ተማሪዎች ካዳመጡት ምንባብ በመነሳት ሀሳባቸውን በፅሁፍ እንዲገልፁ የሚያስችሉ ናቸው፡፡

- ለጥያቄዎቹ ተማሪዎች የተለያዩ መልሶችን በፅሁፍ ማስፈራቸውን ይከታተሏቸው፡፡
- ለክፍል ጓደኞቻቸውም እንዲያነቡ ያድርጉ፡፡
- አይነ ስውራን ተማሪዎች መልሳቸውን ፅፈው በቃላቸው እንዲያቀርቡ ያድርጓቸው፡፡
- ሁሉም ተማሪዎች እንዲሳተፉ ያበረታቷቸው፡፡
- ልዩ ፍላጎት ላላቸው ተማሪዎች አስፋላጊው ድጋፍ ይደረግላቸው፡፡
- እንደየ ትምህርት አቀባበላቸው አስፈላጊውን ድጋፍ ያድርጉላቸው፡፡
- ከተማሪዎቹ መልስ በመነሳት ግብረ መልስ ይስጧቸው፡፡

- አስፈላጊ ሆኖ ካገኙት ሌሎች ተጨማሪ ተግባራትን በመስጠት ማሰራት ይችላሉ፡፡ (ለምሳሌ፡- ቴፕ ሪኮርደርና መቅረፀ ድምፅ መጠቀም ይችላሉ፡፡ ከተለያዩ የመገናኛ ብዙኃን የሚተላለፉ አጫጭር ትረካዎችን በማድመጥ ፅፈው በመምጣት እንዲለማመዱ ይንገሯቸው፡፡)

ተግባር ሁለት፡- ቃላት

መምህር፡-

ሀ. የዚህ ተግባር አላማ የተማሪዎችን የቃላት እውቀት ማሳደግ ሲሆን ለዚህም ይረዳ ዘንድ የቃላትን ተመሳሳይ ፍች እንዲሰጡ የተዘጋጁ ናቸው፡፡

- ተማሪዎች ይህን ተግባር በቤት ስራ መልክ እንዲሰሩ ይስጧቸው፡፡
- ከዚያም ሁሉም ተማሪዎች መስራታቸውን ያረጋግጡ፡፡
- አይነ ስውራን ተማሪዎች የጥያቄዎቹን መልስ እንዲያነቡ በማድረግ መልሳቸውን ይቀባሏቸው፡፡
- ልዩ ፍላጎት ላላቸው ተማሪዎች አስፋላጊውን ድጋፍ ይደረግላቸው፡፡
- ለሁሉም ተማሪዎች እንደየ ትምህርት አቀባበላቸው የትምህርቱን ይዘት በሚረዱበት መልክ ያቅርቡላቸው፡፡
- ከተማሪዎቹ መልስ በመነሳት ግብረ መልስ ይስጡ፡፡

ለ.በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች የተማሪዎችን የተቃራኒ ቃላት እውቀት ለማሳደግ **የተዘጋጁ ናቸው፡፡**

- በቅድሚያ ተግባሩን ሁሉም ተማሪዎች እንዲሰሩ ይንገሯቸው፡፡
- በመቀጠልም ሁሉም ተማሪዎች ለቃላቱ ተቃራኒ ፍች መስጠታቸውን ያረጋግጡ፡፡
- ከዚያም ሁሉም ተማሪዎች ምላሽ እንዲሰጡ ያበረታቷቸው፡፡
- ልዩ ድጋፍ ለሚሹ ተማሪዎች ተገቢው ድጋፍ ይደረግላቸው፡፡
- መስማት የተሳናቸው ተማሪዎች መልሳቸውን በፅሁፍ እንዲያቀርቡ ማድረግ ይችላሉ፡
- አይነ ስውራን ተማሪዎች መልሳቸውን ፅፈው እንዲያነቡ ማድረግ ይችላሉ፡፡
- ከተማሪዎች መልስ በመነሳት ግብረ መልስ ይስጡ፡፡

- አስፈላጊ ሆኖ ካገኙትም ሌሎች ተጨማሪ ተግባራትን በመስጠት ተማሪዎች እንዲለማመዱ ማድረግ ይችላሉ፡፡

ተግባር ሶስት፡- መፃፍ

መምህር፡-

- የዚህ ተግባር ዋና አላማ የተማሪዎችን የመፃፍ ክሂል ለማሻሻል ነው፡፡
- በቅድሚያ ምሳሌውን መሰረት በማድረግ በተማሪ መፅሀፍ ላይ የቀረቡትን ቃላት በመጠቀም አረፍተ ነገር እንዲመሰርቱ ይንገሯቸው።
- ሁሉም ተማሪዎች ቃላቱን ተጠቅመው አረፍተ ነገሮችን መመስራታቸውን ያረጋግጡ። የመሰረቷቸው አረፍተ ነገሮችም የቋንቋውን ስርዓት የጠበቁ መሆናቸውን ያረጋግጡላቸው፡፡
- ልዩ ድጋፍ ለሚያስፍልጋቸው ተማሪዎች አስፋለጊው ድጋፍና ክትትል ይደረግላቸው፡፡
- አይነ ስውራን ተማሪዎች በብሬል ከፃፉ በኋላ በቃላቸው እንዲያነቡ ያበረታቷቸው፡፡
- መስማት ተሳናቸው ተማሪዎች መልሳቸውን በፅሁፍ እንዲያሰፍሩ ያግዟቸው፡፡
- ከተማሪዎቹ መልስ በመነሳት አስፈላጊውን ግብረ መልስ ይስጧቸው፡፡
- አስፈላጊ ሆኖ ካገኙት ሌሎች ተጨማሪ ተግባራትን በመስጠት ተማሪዎቹ ከክፍል ውጭ እንዲለማመዱማድረግይችላሉ፡፡

ክፍል ሁለት፡- ንባብ

የአካባቢና የግል ንፅህና

ቅድመ ንባብ ጥያቄዎች፡-

መምህር፡-

- የቅድመ ንባብ ጥያቄዎች የሚዘጋጁት የተማሪዎችን የቀደመ እውቀት ለመቀስቀስና የንባብ ፍላጎታቸውን ከፍ ለማድረግ ነው፡፡
- ተማሪዎች በመፅሐፋቸው ላይ ያለውን ስዕል ተመልክተው ሀሳባቸውን በቃል እንዲገልፁ ያድርጉ፡፡

- ተማሪዎች ከርዕሱ ተነስተው ስለምን ርዕሰ ጉዳይ ሊያነቡ እንደሚችሉ የራሳቸውን ግምት እንዲናገሩ ያድርጓቸው፡፡
- አይነ ስውራን ተማሪዎች ካሉ የመማሪያ መፅሐፉ በብሬል የተዘጋጀ ከሆነ እርሱን እንዲያነቡ ያድርጉ፤ ካልሆነ ምንባቡን በመቅረፀ ድምፅ ያስደምጧቸው፤ ይህም ከልሆነ እርስዎ ወይም ሌላ ተማሪ እንዲያነብላቸው ያድርጉ፡፡
- የማንበብ ተግበሩ በሚከወንበት ወቅት ተማሪዎቹ በፅሞና እያነበቡ መሆናቸውን ለማረጋገጥ የጊዜ ንባብ ጥያቄውን እንዲሰሩ ያድርጓቸው፡፡

ተግባር አንድ፡- አንብቦ መረዳት

መምህር፡-

ሀ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች የተማሪዎችን የአንብቦ መረዳት ክሂል ለማሻሻል **የተዘጋጁ ናቸው፡፡**

- ከምንባቡ ለወጡ የድህረ ንባብ ጥያቄዎች ተማሪዎች ተገቢውን ምላሽ እንዲሰጡ ያበረታቷቸው፡፡
- እገዛ ለሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች አስፈላጊውን ድጋፍ ያድርጉላቸው፡፡
- ሁሉም ተማሪዎች ጥያቄዎችን እንዲሰሩ ያበረታቷቸው፤ መልሳቸውንም በቃል ይቀበሏቸው፡፡
- አስፈላጊ ሆኖ ካገኙትም የራስዎን ግብረ መልስ ይስጡ፡፡

ለ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች የተማሪዎቹን የፅህፈት ክሂል ለማሻሻል **የተዘጋጁ ናቸው፡፡**

- የምንባቡን ዋና ሀሳብ በራሳቸው አገላለፅ በሶስት ዓረፍተ ነገሮች በፅሁፍ እንዲገልፁ ያድርጉ፡፡
- የአካባቢና የግል ንፅህና አንድነትና ልዩነት በፅሁፍ እንዲያብራሩ ያበረታቷቸው፡፡ ተማሪዎቹ ሀሳባቸውን በፅሁፍ ማስፈራቸውን ይከታተሉ፡፡
- ሀሳባቸውን በፅሁፍ መግለፅ የሚቸግራቸው ተማሪዎች ካሉ ተደጋጋሚ ልምምድ የሚያደርጉበትን የተለያዩ ስልቶችን ይከተሉ፡፡
- ልዩ እገዛ የሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች ካሉ አስፈላጊው ድጋፍ ይደረግላቸው፡፡

ሐ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች ያልተሟሉ አረፍተ ነገሮችን አሟልተው

እንዲፅፉ የሚያስችሉ ናቸው፡፡

- ሁሉም ተማሪዎች በሰንጠረዡ ውስጥ ያሉትን ቃላት በመጠቀም አረፍተ ነገሩን እንዲያሟሉ ይንገሯቸው፡፡
- ሁሉም ተማሪዎች መስራታቸውን ክትትል ያድርጉ፡፡
- ድጋፍ የሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች ካሉ ድጋፍ ይደረግላቸው፡፡
- ተማሪዎቹ መልሳቸውን እንዲሰጡ በማድረግ ግብረ መልስ ይስጧቸው፡፡
- አስፈላጊ ሆኖ ካገኙትም ሌሎች ተጨማሪ ተግባራትን መስጠት ይችላሉ፡፡

መልስ፡-

1. በጤና 2. መድሃኒት 3. ሰዎች

4.የ ግል ንፅህና 5. የአካባቢውን ንፅህና

ተግባር ሁለት፡- አቀላጥፎ ማንበብ

መምህር፡-

- ተማሪዎች ከላይ የቀረበውን ‹‹የአካባቢና የግል ንፅህና›› የሚለውን ምንባብ አቀላጥፈው እንዲያነቡ ያድርጓቸው፡፡
- አተገባበሩም ከዚህ ቀደም በተግባር አንድ ላይ በግል አንብበውት የነበረውን አሁን ደግሞ አንድ ጊዜ እርስዎ ድምፅዎን ከፍ አድርገው ካነበቡላቸው በኋላ ተማሪዎችን በጥንድ በጥንድ ድምፃቸውን ከፍ አድርገው ያስነብቧቸው፡፡
- አቀላጥፎ ማንበብ፡- አንድን ፅሁፍ በትክክልና በተገቢው ፍጥነት ማንበብና የተነበበውን የማስታወስ ችሎታ ነው፡፡ ከዚህ በተጨማሪም በተገቢው አገላለፅ (ማለትም የድምፅ ቃናንና ጫናን ለይቶ) ማንበብን ያካትታል፡፡ እርስዎም ተማሪዎቹ የአቀላጥፎ ማንበብ ስልቶችን ተከትለው ማንበብ መቻላቸውን ይከታተሉ፡፡

መርጃ መሳሪያ፡- ተጨማሪ አጫጭር ታሪኮች፣ ተረቶች...

ክፍል ሶስት፡- ቃላት

ተግባር አንድ፡- የቃላት ፍች

መምህር፡-

ሀ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ቃላት የተማሪዎችን የተመሳሳይ ፍች እውቀት ለማሳደግ የሚያስችሉ ናቸው፡፡

- ተማሪዎቹ በመፅሀፋቸው ላይ የሰፈሩትን ቃላት ተመሳሳያቸውን በመምረጥ እንዲያዛምዱ ያድርጓቸው፡፡
- ሁሉም ተማሪዎች ተግባራቱን እንዲሰሩ ያበረታቷቸው፡፡
- ልዩ ድጋፍ የሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች ካሉ ተገቢው እገዛ ይደረግላቸው፡፡
- አይነ ስውራን ተማሪዎች መልሳቸውን በብሬል ካሰፈሩ በኋላ በቃላቸው እንዲናገሩ ያድርጓቸው፡፡
- በመጨረሻም ለተማሪዎች ተገቢውን ግብረ መልስ ይስጧቸው፡፡

ለ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ቃላት የተማሪዎችን የተቃራኒ ቃላት እውቀት ማጎልበት የሚያስችሉ ናቸው፡፡

- በቅድሚያ ስለተቃራኒ ቃላት ምንነት ለተማሪዎች ለክፍል ደረጃቸው በሚመጥን መልኩ ያስረዷቸው፡፡
- ከዚያም ሁሉም ተማሪዎች ለቃላቱ ትክክለኛ ተቃራኒ የሆኑትን በመምረጥ እንዲያዛምዱ ያድርጓቸው፡፡
- እገዛ ለሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች ተገቢው እገዛ ይደረግላቸው፡፡
- ለሁሉም ተማሪዎች እንደየ ትምህርት አቀባበላቸው አስፋላጊው ማበረታቻ ይደረግላቸው፡፡
- ተማሪዎቹ መልሳቸውን እንዲያቀርቡ በማድረግ ከተማሪዎቹ መልስ በመነሳት ግብረ መልስ ይስጧቸው፡፡

ሐ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች የተማሪዎችን የቃላት አውዳዊ ፍች እውቀት ከፍ ለማድረግ የተዘጋጁ ናቸው፡፡

- በመጀመሪያ ስለአውዳዊ ፍች ምንነት ለተማሪዎቹ አጭር ገለፃ ያድርጉላቸው፡፡
- በቀረቡት አረፍተ ነገሮች ውስጥ ለተሰመረባቸወ ቃላት አውዳዊ ፍቺ እንዲሰጡ ያድርጓቸው፡፡
- ሁሉም ተማሪዎች ጥያቄዎችን እንዲሰሩ ያበረታቷቸው፡፡
- ልዩ ፍላጎት ላላቸው ተማሪዎች እንደፍላጎታቸው እገዛ ይደረግላቸው፡፡
- ተማሪዎቹ መልሳቸውን እንዲያቀርቡ ያድርጉና ከተማሪዎች መልስ በመነሳት ግብረ መልስ ይስጡ፡፡
- ከግብረ መልሱ በመነሳት ተማሪዎች ከክፍል ውጭ ሊሰሯቸው የሚችሏቸው ጥያቄዎችን እንዳስፈላጊነቱ መስጠት ይችላሉ፡፡

መልስ፦

1. መብላት　　2. የተለከፈ

3 ባሰባት　　4. ዘምትር　　5. ብር

መ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡትን ቃላትተማሪዎች ባለሶስትና ባለአራት ሆሄ ቃላት እያሉ እንዲለዩ የተዘጋጁ ናቸው፡፡

- ተማሪዎች የመማሪያ መፅሀፋቸው ላይ በሰንጠረዥ ውስጥ የቀረቡትን ቃላት በማስታወሻ ደብተራቸው ላይ በማስፈር እንዲለዩ ይንገሯቸው፡፡
- በተማሪዎች መፅሐፍ ላይ የቀረቡትን ቃላት በትክክል መለየታቸውን ይከታተሉ፡፡
- ልዩ እገዛ ለሚሹ ተማሪዎች አስፈላጊው ድጋፍ ይደረግላቸው፡፡
- አስፈላጊ ሆኖ ካገኙት ግብረ መልስ ይስጧቸው፡፡
- ሌሎች ተጨማሪ ጥያቄዎችን በመስጠት ተማሪዎች እንዲለማመዱ ያድርጓቸው፡፡

ሠ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት *ቃላት ተማሪዎቹ* ነጠላና ብዙ ቁጥር *ቃላትን* እንዲለዩ **የሚያስችሉ ናቸው፡፡**

ማስታወሻ ነጠላ ቁጥር ማለት ነጠላ ውክልና ወይም መጠሪያ ማለት ሲሆን ብዛትን የሚያመለክት ቅጥያዎችን አይወስድም፡፡ ብዙ ቁጥር ማለት ደግሞ ሁለትና ከዚያ በላይ ለሆኑ ውክልናዎች ወይም መጠሪያዎች የሚውል ሲሆን ብዙ ቁጥር አመልካች ቅጥያዎችንም ይወስዳል፡፡

- ስለነጠላና ብዙ ቁጥር ቃላት የክፍል ደረጃውን በሚመጥን መልኩ ያስረዷቸው፤ ምሳሌዎቹንም ይስሩላቸው፡፡
  - ሁሉም ተማሪዎች ጥያቄውን መስራታቸውን ያረጋግጡ፡፡
  - ድጋፍ የሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች ካሉ አስፈላጊው እገዛ ይደረግላቸው፡፡
  - ተማሪዎቹ ነጠላና ብዙ ቁጥር የሆኑ ቃላትን መለየታቸውን በተለያዩ መንገዶች ያረጋግጡ፡፡
  - ከተማሪዎች መልስ በመነሳት ተገቢውን ግብረ መልስ ይስጡ፡፡

መርጃ መሳሪያ፡- የቃላት ሰንጠረዦች፣ ቻርቶች፣ ፍሌሽ ካርዶችን...

ክፍል አራት፡- ጽህፈት

ተግባር አንድ፡- መጻፍ

መምህር፡-

ሀ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት አረፍተ ነገሮች የተማሪዎችን የፅህፈት ክሂል ለማሻሻል የተዘጋጁ ናቸው፡፡

- ሁሉም ተማሪዎች ተዘበራርቀው የቀረቡትን ቃላት በፅሞና በማንበብ አረፍተ ነገሮች አስተካክለው እንዲፅፉ ያድርጓቸው፡፡
- አረፍተ ነገሮቹን አስተተካክለው በሚፅፉበት ጊዜ የቋንቋውን ስርዓት የተከተሉ መሆናቸውና ያረጋግጡ፡፡
- እገዛ ለሚያስፈላጋቸው ተማሪዎች አስፈላጊው ድጋፍ ይደረግላቸው፡፡

- ተማሪዎቹ ያስተካከሉትን አረፍተ ነገር እየተነሱ እንዲያቀርቡ ያድርጓቸው፡፡
- ከተማሪዎች መልስ በመነሳት ተገቢውን ግብረ መልስ ይስጡ፡፡
- አስፈላጊ ሆኖ ካገኙትም ሌሎች ተጨማሪ ተግባራትን መስጠት ይችላሉ፡፡

በ ‹‹ለ›› እና ‹‹ሐ›› ላይ የቀረቡትን ተግባራት ተማሪዎች የፅህፈት ክሂላቸው እንዲሻሻል የሚያስችሉ ናቸው፡፡

- ከአንድ ቀን በፊት ጥያቄውን ይስጧቸው፡፡
- ሁሉም ተማሪዎች ጠይቀው ፅፈው መምጣታቸውን ያረጋግጡ፡፡
- በክፍል ውስጥም እንዲያቀርቡ ያድርጓቸው፡፡
- ከተማሪዎች መልስ በመነሳት አስፈላጊውን ግብረ መልስ ይስጧቸው፡፡

ክፍል አምስት፡- ሰዋስው

ተግባር አንድ፡- አያያዦች

መምህር፡-

ሀ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች ተማሪዎች አያያዥ ቃላትን እንዲለዩ ለማስቻል

የተዘጋ ናቸው

የተዘጋጁ ናቸው፡፡

- በቅድሚያ ስለአያያዥ ቃላት ምንነት በተማሪዎች መፅሀፍ ላይ የሰፈረውን ማስታወሻ መሰረት በማድረግ ገለፃ ያድርጉላቸው፡፡
- በመቀጠልም አያያዥ ቃሉቱንና ሀረጋቱን በትክክል መለየታቸውን ይከታተሉ፡፡
- ተማሪዎቹ የእርስ በእርስ በመደጋገፍ የመማር ባህላቸው እንዲዳብር በቡድን (3-5) በማደራጀት እንዲሰሩ ያድርጓቸው፡፡
- ልዩ ድጋፍ ለሚያስልጋቸው ተማሪዎች አስፈላጊው ድጋፍ ይደረግላቸው፡፡
- ከተማሪዎች መልስ በመነሳት ተገቢውነ ግብረ መልስ መስጠት ይችላሉ፡፡

ለ. በዚህ ስር የቀረቡት ጥያቄዎች ደግሞ ተማሪዎች አያያዥ ቃላቱን በመጠቀም አረፍተ ነገሮችን እንዲመሰርቱ የሚያስችሉ ናቸው፡፡

- ሁሉም ተማሪዎች ቃላቱን በመጠቀም አረፍተ ነገሮችን መመስረታቸውን ክትትል ያድርጉ፡፡
- እገዛ የሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች ካሉ አስፈላጊውን ድጋፍ ያድርጉላቸው፡፡
- ተማሪዎቹ ያዋቀሯቸው አረፍተ ነገሮች የቋንቋውን ስርዓት የተከተሉ መሆናቸውን ያረጋግጡ፡፡

መርጃ መሳሪያዎች፡- አያያዥ ቃላትንና ሀረጋትን የሚያሳዩ ቻርቶች…

የማጠቃለያ

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ስለጥርስ ንፅህና አጠባበቅ ፅሁፍ አድምጠናል፡፡ ያዳመጥነውን ምንባብ መሰረት በማድረግ የቃል ዘገባ አቅርበናል፡፡ ስለአካበቢና የግል ንፅህና ምንባብ አንብበን በራሳችን አገላለፅ ፅፈናል፡፡ ከምንባቡ ውስጥ ለወጡ አዳዲስ ቃላት ፍች ሰጥተናል፡፡ በአረፍተ ነገሮች ውስጥ አያያዞችን ለይተን አውጥተናል፡፡ አያያዦችን በመጠቀም አረፍተ ነገሮችንም መስርተናል፡፡ ምዕራፉ ውስጥ የተዘረዘሩትን ዋና ዋና ይዘቶች መነሻ በማድረግም የቀረቡትን የክለሳ ጥያቄዎች ሰርተናል፡፡

በአጠቃላይ የምዕራፉ ዋና ዋና አላማዎች ከግብ መድረሳቸውን ለማረጋገጥ የሚከተሉትን ከግምት ውስጥ በማስገባት ይገምግሙ፡፡

- ያዳመጡትን ምንባብ መነሻ በማድረግ ዘገባ ማቅረባቸውን በማረጋገጥ፤
- የተሰጣቸውን ምንባብ በትክክለኛው ንበት ማንበባቸውን በመለየት፤
- ከምንባቡ ውስጥ ለወጡ ቃላት ትክክለኛ ፍች መስጠታቸውን በማየት፤
- በአረፍተ ነገሮች ውስጥ አያያዦችን ለይተው ማውጣታቸውን በማረጋገጥ ግምገማዎትን ማከናወን ይችላሉ፡፡

ምዕራፍ ሁለት (18 ክፍለ ጊዜ)

ጉርብትና

የምዕራፍ ዓላማዎች

ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች፡-

- ተመሳሳይ ታሪክ አዳምጠው በድጋሜ ይናገራሉ፡፡
- አጫጭር ምንባቦችን አቀላጥፈው ያነባሉ፡፡
- ከፅሁፍ ውስጥ ለወጡ ቃላት ተቃራኒና ተመሳሳይ ፍች ይሰጣሉ፡፡
- ስርዓተ ነጥቦችን ተጠቅመው አረፍተ ነገር ይፅፋሉ፡፡

የምዕራፉ ይዘቶች፡-

- ማዳመጥና መናገር
- ማንበብ
- ቃላት
- መፃፍ
- ሰዋስው

ክፍል አንድ፡- ማዳመጥና መናገር

ጉርብትናና ጠቀሜታው

መምህር፡-

በዚህ ስር የቀረቡት የቅድመ ማዳመጥ ጥያቄዎች የተማሪዎችን የማዳመጥ ፍላጎት ከፍ ለማድረግና ዳራዊ እውቀታቸውን ለማነሳሳት ነው፡፡

- *በቅድሚያ ተማሪዎችን በተቀመጡበት ቡድን በማደራጀት ስዕሉን ተመልክተው የተረዱትን ሃሳብ እንዲናገሩ ያድርጓቸው፡፡*
- *በመቀጠል ርዕሱን ተመልክተው የሚገምቱትን ሃሳብ እንዲናገሩ ያበረታቷቸው፡፡*
- *ከዚያም መልካም ጉርብትና ማለት ምን ማለት እንደሆነ በመጠየቅ ምላሾቻቸውን ይቀበሏቸው፡፡*

ጉርብትናና ጠቀሜታው

አብሮ መኖር የሰው ልጆችን ማህበራዊ ህይወት ያጠናክራል፡፡ ማህበራዊ ህይወት የሚጎለብተው ደግሞ በሰዎች መካከል መከባበር፣ መቻቻል፣ መረዳዳትና መተማመን ሲኖር ነው፡፡ አቶ አምሃና ወይዘሮ ሃያት በአዲስ አበባ ከተማ ልደታ አካባቢ የሚኖሩ ጥሩ ጎረቤታሞች ናቸው፡፡ አቶ አምሃ በጎረቤታቸው ሰው ሲታመም የሚጠይቁ፣ የተቸገረን የሚረዱና የተጣላን የሚያስታርቁ በመሆናቸው የሰፈራቸው ሰዎች በጣም ይወዷቸዋል፤ ያከብሯቸዋል፡፡ ወይዘሮ ሃያትም ቢሆኑ ለሀዘንና ደስታ ደራሽ፣ አመት በዓል ሲመጣ ከራሳቸው አልፈው ለጎረቤቶቻቸው የሚተርፉ፣ በቤታቸው እንግዳ ተቀባይ በመሆናቸው እጅግ የተወደዱና የተከበሩ ሰው ናቸው፡፡

ከአቶ አምሃና ወይዘሮ ሃያት መልካም ጉርብትና በመነሳት ጎረቤቶቻቸው ለነሱ ምን ያሚያደርጉላቸው ይመስላችኋል?

ከዚሁ መልካም ጉርብትናቸው የተነሳ አቶ አምሃ የመጀመሪያ ሴት ልጃቸውን ሲድሩ ጎረቤቶቻቸው ወደ ቤታቸው በመምጣት የሰርግ ስራውን በመተጋገዝና በመረዳዳት ከዝግጅቱ ጀምሮ እስከ ፍፃሜው አደመቁት፡፡ እንዲሁም ወይዘሮ ሃያት ሁለተኛው ወንድ ልጃቸውን ከዩኒቨርሲቲ ተመርቆ ሲመጣ የምርቃቱን ስርዓት በማድመቅ ከስራው ጀምሮ በእለቱ እስከነበረው ስጦታ ድረስ የቀረ አንድም ጎረቤት አልነበረም፡፡ በዚህ የተነሳ አቶ አምሃና ወይዘሮ ሃያት በጎረቤቶቻቸው ደስተኛ ሆኑ፤ መተማመንንም አተረፉ፡፡

በአጠቃላይ መልካም ጉርብትና ለእርስ በእርስ ማህበራዊ ትስስርና መደጋገፍ ያለው ጠቀሜታ በጣም ብዙ እንደሆነ ከላይ ከቀረበው ታሪክ መረዳት ይቻላል፡፡

ተግባር አንድ፡- አዳምጦ መረዳት

መምህር፡-

የዚህ ተግባር ዋና ዓላማ ተማሪዎቹ የሚደመጠውን ምንባብ ምን ያህል እንደተረዱት ለመለየት ነው፡፡

ሀ. ባዳመጡት ምንባብ መሰረት በተማሪ መፅሃፍ ላይ የቀረቡትን የአንብቦ መረዳት ጥይቄዎች እንዲመልሱ ያድርጓቸው፡፡

- ሁሉም ተማሪዎች እንዲሳተፉ ያበረታቷቸው፡፡
- በንቃት የሚሳተፉትን በማበረታታ የማይሳተፉትንም እንዲሳተፉ ያግዟቸው፡፡
- በመቀጠል ለመልሶቻቸው ግበረ መልስ ይስጧቸው፤ ከግበረ መልሱ ተነስተው

አስፈላጊ ሆኖ ካገኙት ሌሎች ተጨማሪ ተግባራትን በመስጠት እንዲለማመዱ ያድረጓቸው፡፡

- ልዩ ፍላጎት ላላቸው ተማሪዎች አስፈላጊው ድጋፍ ይደረግላቸው፡፡
- መስማት ለተሳናቸው ተማሪዎች በፅሁፍ ቀርቦላቸው እንዲያነቡት ይድርጉ፡፡
- እንደየትምህርት አቀባበላቸው ተለይተው ድግፍ ማድረግወን እንዳይረሱ፡፡
- ተማሪዎች ምላሽ ከሰጡ በኂላ ግብረ መልስ ይስጧቸው፤ ከግብረ መልሱም ተነስተው ተጨማሪ ተግባራትን በመስጠት ማለማመድ ይችላሉ፡፡

ለ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች የተማሪዎችን የንግግር ክሂል ለማሻሻል የተዘጋጁ ናቸው

- ምንባቡን መሰረት በማድረግ ትክክል የሆነውን እውነት ያልሆነውን ደግሞ ሀሰት በማለት እንዲመልሱ ያድርጓቸው፡፡ ለምላሻቸው ምክንያት እንዲናገሩ ያድርጓቸው፡፡
- ሁሉም ተማሪዎች መስራታቸውን ይከታተሉ፤ ለሰጡት ምላሽ ግብረ መልስ ይስጧቸው፡፡
- መስማት የተሳናቸው ተማሪዎች መልሶቻቸውን በፅሁፍ እንዲያቀርቡ ያበረታቷቸው፡፡
- የሚሳተፉ ተምሪዎችን ያበረታቱ ፤ላማይሳተፉ ተማሪዎችም እነዲሳተፉ ያደፋፍሯቸው፡፡
- ልዩ ፍላጎት ላላቸው ተማሪዎች አስፈላጊው ድጋፍ ይደረግላቸው፡፡

ሐ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች የተማሪዎችን የንግግር ክሂል ለማሻሻል የተዘጋጁ ናቸው፡፡

- ጥያቄዎች ላይ ጥንድ ጥንድ በመሆን ተነጋግረው የደረሡበትን ሀሳብ ለክፍል ጓደኞቻቸው በፅሁፍ እንዲያቀርቡ ያድርጓቸው፡፡
- ሁሉም ተማሪዎች መስራታቸውን ያረጋግጡ፡፡
- በጥሩ ሁኔታ ለሰሩ ተማሪዎች ከፍ ያለ የቃል ማበረታቻ ያድርጉላቸው፤ሌሎችም እንዲሳተፉ ያደፋፍሯቸው፡፡
- አይነ ስውራን ተማሪዎች በብሬል ከፃፉ በኋላ ምላሻቸውን በንባብ እንዲያቀርቡ ያድርጓቸው፡፡
- ለምላሻቸው ግብረ መልስ ይስጧቸው፤ ከግብረ መልሱ ተነስተው ተጨማሪ ተግባራትን መስጠት ይችላሉ፡፡

ተግባር ሁለት፡- ቃላት

መምህር፡-

ሀ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች የተማሪዎችን የቃላት እውቀት ከፍ ለማድረግ የተዘጋጁ ናቸው፡፡

- ለተሰመረባቸው ቃላት አውዳዊ ፍች እንዲሰጡ ያድርጉ፡፡
- ተግባሩን በክፍል ስራ ወይም በቤት ስራ መልክ እንደ አስፈላጊነቱ መስጠት ይችላሉ፡፡
- ሁሉም ተማሪዎች መስራታቸውን ያረጋግጡ፡፡
- የሰሩትን መልስ ይቀበሏቸው፤ ግብረ መልስ ይስጧቸው፡፡
- ከግብረ መልሱ ተነስተው ተጨማሪ ተግባራትን ማሰራት ይችላሉ፡፡
- ልዩ ፍላጎት ላላቸው ተማሪዎች እንደየፍላጎታቸው ተገቢውን ድጋፍ ያድርጉላቸው፡፡

ለ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች የተማሪዎችን የቃላት እውቀት ከፍ ለማድረግ የተዘጋጁ ናቸው፡፡

- በመጀመሪያ ሁሉም ተማሪዎች ተግባሩን መስራታቸውን ይከታተሉ፤ እርማትም ይስጧቸው፡፡

- አይነ ስውራን ተማሪዎች የፃፉትን በቃል እንዲያቀርቡ ያድርጓቸው፡፡
- እንደየትምህርት አቀባበላቸው ሁሉም ተማሪዎች እንዲሰሩ ያግዟቸው፡፡
- ተገቢውን ግብረ መልስ ይስጧቸው፡፡

መርጃ መሳሪያ፡- የድምፅ መቅጃ ቁሳቁሶች፣ ቅንጫቢ ፅሁፎች

ክፍል ሁለት፡- ንባብ

‹‹ከሩቅ ዘመድ የቅርብ ጎረቤት››

መምህር፡-

- ተማሪዎች በመማሪያ መፅሐፋቸው ላይ የቀረበውን ምስል ተመልክተው ምን እንደተገነዘቡ ይጠይቋቸው፡፡
- ተማሪዎቹ የራሳቸውን ግምታዊ ሀሳብ እንዲያንፀባርቁ ያበረታቷቸው፡፡
- የምንባቡን ርዕስ ካሁን በፊት ሰምተውት ማወቃቸውን በመጠየቅ የቀደመ እውቀታቸውን በመቀስቀስ ለእለቱ ትምህርት ያነቃቋቸው፡፡
- ከርዕሱ ተነስተው ምንባቡ ስለምን እንደሚያስረዳ እንዲገምቱ ያድርጉ፡፡ ምላሽ ለሰጡ ተማሪዎች የተለያዩ የማበረታቻ ስልቶችን ይጠቀሙ፡፡
- ምንባቡን እንዲያነቡ ይዘዟቸውና በንቃት ማንበባቸውን እየተዘዋወሩ ይመልከቷቸው፡፡ ለአይነ ስውራን ተማሪዎች ጓደኞቻቸው ድምፃቸውን ከፍ አድርገው እንዲያነቡላቸው ያስተባብሩ፡፡
- ተማሪዎቹ የመጀመሪያውን አንቀፅ እንደጨረሱ የጊዜ ንባብ ጥያቄውን እንዲመልሱ ያድርጉ፡፡

ተግባር አንድ፡- አንብቦ መረዳት

መምህር፡-

ሀ. በተማሪ መፅሀፍ በተግባር አንድ ላይ ለቀረቡ ጥያቄዎች ምንባቡን መሰረት በማድረግ በቃላቸው መልስ እዲሰጡ የተዘጋጁ ናቸው፡፡

- ሁሉም ተማሪዎች እንዲሳተፉ ያበረታቷቸው፡፡
- ልዩ ፍላጎት ላላቸው ተማሪዎች አስፈላጊውን ድጋፍና ክትትል ያድርጉላቸው፡፡

- መስማት የተሳናቸው ተማሪዎች ምላሻቸውን በፅሁፍ እንዲያቀርቡ ያግዟቸው፡፡
- የሚሳተፉትን ተማሪዎች በማበረታታት ለማይሳተፉት ደግሞ ተገቢውን እገዛ ያድርጉላቸው፡፡
- ለሚሰጡት ምላሽ ግብረ መልስ ይስጧቸው፤ ከግብረ መልሱ ተነስተው ሌሎች ተጨማሪ ተግባራትን መስጠት ይችላሉ፡፡

ለ. በዚህ ስር ምንባቡን መሰረት ያደረጉ ጥያቄዎች ቀርበዋል፡፡ ለእያንዳንዳቸው ከቀረቡት አማራጮች መካከል ትክክለኛ መልስ የያዘውን ፊደል/ ሆሄ በመምረጥ እንዲመልሱ ያድርጓቸው፡፡

- ተግባሩን በቤት ስራ ወይም በክፍል ስራ መልክ በመስጠት እንዲሰሩ ያድርጉ፡፡
- ሁሉም ተማሪዎች መስራታቸውን በማረጋገጥ የማስታወሻ ደብተራቸውን በማረም ግብረ መልስ በፅሁፍ ይስጧቸው፡፡
- አይነ ስውራን ተማሪዎች በፅሁፍ ከሰሩ በኋላ በቃል እንዲያቀርቡ ያግዟቸው፡፡
- እንደየትምህርት አቀባበላቸው አስፈላጊው ድጋፍ ይደረግላቸው፡፡

ሐ. በዚህ ተግባር በተማሪ መፅሀፍ በቀረቡት ዓረፍተ ነገሮች ውስጥ ለተሰመረባቸው ቃላት ወይም ሀረጋት አውዳዊ ፍች እንዲሰጡ ያድርጉ፡፡

- ተግባሩን በቤት ስራ ወይም በክፍል ስራ መልክ በመስጠት እንዲሰሩ ማድረግ ይችላሉ፡፡
- በመቀጠል ሁሉም ተማሪዎች መስራታቸውን በማረጋገጥ የማስታወሻ ደብተራቸውን በማረም ግብረ መልስ በፅሁፍ ይስጧቸው፡፡
- አይነ ስውራን ተማሪዎች በፅሁፍ ከሰሩ በኋላ በቃል እንዲያቀርቡ ያግዟቸው፡፡
- እንደየትምህርት አቀባበላቸው አስፈላጊው ድጋፍ ይደረግላቸው፡፡

ተግባር ሁለት፡- አቀላጥፎ ማንበብ

መምህር፡-

ይህ ተግባር የተማሪዎችን የአቀላጥፎ ማንባብችሎታ ለማሻሻል የተዘጋጀ ነው፡፡

- ለአቀላጥፎ ንባብ የቀረበውን አጭር ምንባብ አመቺውን ዘዴ መርጠው ያስነብቧቸው፡፡
- በሚያነቡበት ጊዜ ሰዓት በመያዝ በተባለው ፍጥነት፣ ድምፃችንና ቃላትን በትክክል መጥራታቸውን ስርዓተ ነጥቦችን ጠብቀው ማንበባቸውን ይከታተሉ፡፡
- ድክመት ያለባቸው ተማሪዎች በተደጋጋሚ እንዲለማመዱ ያድርጉ፡፡

መርጃ መሳሪያ፡- ለክፍል ደረጃው የሚመጥኑ ቅንጫቢ ፅሁፎች፣ ተረቶች፣ አጫጭር ታሪኮች

ክፍል ሶስት፡- ቃላት

ተግባር አንድ፡- የቃላት ፍች

መምህር፡-

ሀ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች የተማሪዎችን የቃላት እውቀት ለማሳደግ የተዘጋጁ ናቸው፡፡

- *ሁሉም ተማሪዎች ተግባሩን መስራታቸውን ይመልከቱ፤ በጥሩ ሁኔታ የሰሩትን ተማሪዎች ያበረታቱ፤ ሌሎች ተማሪዎችንም በማበረታታት እንዲሳተፉ ያድርጓቸው፡፡*
- *ልዩ ፍላጎት ያላቸው ተማሪዎች እገዛ ይደረግላቸው፡፡*
- *ለቃላቱ ትክክለኛውን ፍች ማስቀመጣቸውን ይመልከቱ፡፡ የሁሉንም ተማሪዎች ደብተር ይቃኙ፡፡ እርማትም ይስጡ፡፡*

ለ. በዚህ ተግባር የቀረቡት ጥያቄዎች የተማሪዎችን የተቃራኒ ቃላት እውቀት ለማሳደግ የተዘጋጁ ናቸው፡፡

- *ሁሉም ተማሪዎች መስራታቸውን ይከታተሉ፡፡*
- *ልዩ ፍላጎት ላላቸው ተማሪዎች አስፈላጊውን እገዛ ያድርጉላቸው፡፡*
- *አይነ ስውራን ተማሪዎች መልሳቸውን በብሬል ከፃፉ በኋላ በቃል እንዲያቀርቡ ያድርጓቸው፡፡*
- *የተማሪዎችን የማስታዎሻ ደብተር በማረም ግብረ መልሱን በፅሁፍ ይስጧቸው፡፡*
- *ከግብረ መልሱ ተነስተው አስፈላጊ ሆኖ ካገኙት ተጨማሪ ተግባራትን ማሰራት ይችላሉ፡፡*

ሐ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች ተማሪዎች ውስብስብ ሆሄህያትን ለይተው እንዲያወጡ የቀረቡ ናቸው።

- *ምሳሌውን መሰረት በማድረግ በተማሪው መፅሃፍ ላይ በቀረቡት ቃላት ውስጥ ያሉት ውስብስብ ሆሄያት ለይተው እንዲያወጡ ያድርጓቸው፡፡*

- በዚህ ተግባር ስር በተማሪ መፅሃፍ የቀረቡትን ውስብስብ ሆሄያት ከቃላት ውስጥ ለይተው ማውጣታቸውን ያረጋግጡ፡፡
- በተጨማሪም ውስብስብ ሆሄያትን የያዙ ቃላትን በሰንጠረዥ ያቅርቡላቸው፡፡

መ. ይህ ተግባር የተማሪዎችን ቃላት የመመስረት አቅም የሚያጎለብት ይሆናል፡፡

- በተማሪ መፅሃፍ ላይ የቀረቡትን ውስብስብ ሆሄያት በመጠቀም ቃላትን እንዲመሰርቱ ይንገሯቸው፡፡
- ሁሉም ተማሪዎች ተግባሩን መስራታቸውን ያረጋግጡ፡፡
- ድገፍ ለሚሹ ተማሪዎች አስፈላጊው ክትትል ይደረግላቸው፡፡
- አስፈላጊ ሆኖ ካገኙት የሚከተሉትን መልሶች በግብረ መልስነት መስጠት ይችላሉ፡፡

2. ጧፍ፣ ጧሪ፣ ብልጧ
3. ቋንጣ፣ ቋንቋ፣ ቋቁቻ
4. ትንሿ፣ ሻሿ፣ ሿሚ
5. ባቷ፣ አባቷ፣ ልጅቷ
6. ባሏ፣ ቃሏ፣ የግሏ

መርጃ መሳሪያ፡- የቃላት ቻርት፣ ፍሌሽ ካርድ፣ የቃላት ሰንጠረዥ

ክፍል አራት፡- ጽህፈት

ተግባር አንድ፡- መፃፍ

መምህር፡-

- ስለስርዓተ ነጥቦች ምንነትና አገልግሎት የቀረበውን አጭር ማስታወሻ መነሻ በማድረግ የራስዎን ማብራሪያና ምሳሌዎች ይስጧቸው፡፡
- በተጨማሪም የስርዓተ ነጥብ ምልክቶችን ለይተው እንዲያውቁ ምልክቶቹን ከስያሜያቸው ጋር ሰሌዳው ላይ ይጻፉላቸው፡፡
- ለዚሁ መለማመጃነት በ‹‹ሀ›› እና ‹‹ለ›› ስር የቀረቡትን ተግባራት ያሰሯቸው፡፡ ስርዓተ ነጥቦችን መለየታቸውንና በዓረፍተ ነገር ውስጥ በተገቢው ቦታ አስገብተው መፃፋቸውን ይመልከቱ፡፡

- ልዩ ፍላጎት ላላቸው ተማሪዎች ተገቢው ድጋፍ ይደረግላቸው፡፡
- ሁሉም ተማሪዎች እንደየትምህርት አቀባበላቸው ድጋፍ ይደረግላቸው፡፡
- አስፈላጊውንም ግብረ መልስ ይስጡበት፤ ከግብረ መልሱ ተነስተው ተጨማሪ ተግባራት ይስጧቸው፡፡

መርጃ መሳሪያ፡- ስርዓተ ነጥቦችን የያዘ ሰንጠረዥ፣ ሻሽ ቦርድ፣ ፍላሽ ካርዶች

ማጠቃለያ

በዚህ ምዕራፍ የሚደመጡ ፅሁፎች ቀርበው አዳምጠን በቃል ተርከዋል፡፡ እንዲሁም ምንባቦችን አቀላጥፈን አንብበናል፡፡ ለተለያዩ ቃላት ተመሳሳይና ተቃራኒ ፍች ሰጥተናል፡፡ ውስብስብ ሆሄያትን ለይተን ቃላትን መስርተንባቸዋል፡፡ የተመረጡ የስርዓተ ነጥብ አይነቶችን ምንነትንና አገልግሎትን ለይተናል፡፡ ነጠላ ሰረዝ፣ አራት ነጥብ፣ ቃለ አጋኖ፣ ጥያቄ ምልክትና ትዕምርተ ጥቅስን በዓረፍተ ነገሮች ውስጥ ተጠቅመናል፡፡ በተጨማሪም በምዕራፉ መጨረሻ ላይ የቀረቡትን የክለሳ ጥያቄዎች ሰርተናል፡፡

በምዕራፉ መግቢያ ላይ የተቀመጡት ዓላማዎች ከግብ መድረሳቸውን ለማረጋገጥ የሚከተሉትን የምዘና ስልቶች ይጠቀሙ፡፡

- ያዳመጡትን ምንባብ መልሰው መተረካቸውን በማረጋገጥ፣
- አጫጭር ፅሁፎችን አቀላጥፈው ማንበባቸውን በመለየት፤
- ከፅሁፉ ውስጥ ለወጡ ቃላት ተቃራኒና ተመሳሳይ ፍች መስጠታቸውን በማየት፤
- ስርዓተ ነጥቦችን ተጠቅመው አረፍተ ነገር ማዋቀራቸውን በማየት ማረጋገጥ ይችላሉ፡፡

ምዕራፍ ሶስት (18 ክፍለ ጊዜ)

ተረት

የምዕራፉ አላማዎች፣ ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች፡-

- ያዳመጡትን ተረት ይተርካሉ፡፡
- በተረት ውስጥ ያሉትን ዋና ገፀ ባህሪያት ይናገራሉ፡፡
- ተገቢውን ስርዓተ ነጥብ ጠብቀው ድምፃቸውን ከፍ አድርገው አጭር ተረቶችን ያነባሉ፡፡
- የታሪኩን ዋና ሃሳብ ይፅፋሉ፡፡
- በምንባቡ ውስጥ ያሉትን የአዳዲስ ቃላት ፍቾች ይገምታሉ፡፡
- በተለያዩ ፅሁፎች ውስጥ ያሉ ስሞችን ይለያሉ፡፡

የምዕራፉ ይዘቶች፡-

- ማዳመጥና መናገር
- ማንበብ
- ቃላት
- መፃፍ
- ሰዋስው

ክፍል አንድ ፡- ማዳመጥና መናገር

ቅድመ ማዳመጥ ጥያቄዎች

መምህር፡-

- በእለቱ የሚደመጠውን የምንባብ ወይም የፅሑፍ ርዕስ ያስተዋውቁና ርዕሱን በሚመለከት ተማሪዎቹ ምን እንደሚያስቡ ወይም የሚያውቁት ነገር ካለ እንዲወያዩበት ያድርጉ፡፡
- ተማሪዎች ስለተረት ያላቸውን የቀደመ እውቀት እንዲናገሩ ያድርጉ፡፡
- የተማሪዎቹን የማዳመጥ ሒደት አላማ ያለው ማድረግ ይቻል ዘንድ ከምንባቡ ወይም ከሚደመጠው ፅሑፍ ጋር ተዛማጅነት ያላቸው የቅድመ ማዳመጥ ጥያቄዎችን በሰሌዳ ላይ በማስፈር ወይም ከመማሪያ መፅሐፋቸው ላይ እንዲያዩ በማድረግ ጥያቄዎችን እንዲያስተውሏቸውና እንዲያጤኗቸው ያድርጉ፡፡ መልሳቸውንም በቃላቸው እንዲናገሩ ያበረታቷቸው፡፡
- ለተማሪዎቹ ምንባቡን ሁለት ጊዜ ያህል እንደሚያደምጡት በመንገር የተወሰነ ጊዜ ወስነው በትኩረት እንዲያዳምጡ ያድርጉ፡፡
- መስማት ለተሳናቸው ተማሪዎች በፅሑፍ ቀድመው የሚያገኙበትን መንገድ ያመቻቹ፡፡
- የማዳመጥ ተግባሩ በሚከወንበት ወቅት ተማሪዎቹ ምን ያህል በትኩረት እየተከታተሉ መሆናቸውን ለማወቅ የጊዜ ማዳመጥ ጥያቄውን ይጠይቋቸው፡፡

ሰማዕቷ እናት

በድሮ ጊዜ አንዲት ፊቷን በእሳት የተቃጠለች እናት ነበረች፡፡ አንድ ከነብሷ በላይ ከምትወደው ልጇ ጋር አብረው ይኖሩ ነበር፡፡ ይች እናት መተኪያ የሌለው ልጇን ለማሳደግና ከእኩዮቹ ጋር እኩል ለማድረግ ደፋ ቀና ስትል ትውላለች፡፡ እናት ጥራ ግራ ያመጣችውን ልጇን ትመግብ ነበር፡፡ ልጇም በአካባቢው ከነበሩት ልጆች ጋር ጓደኝነት መስርቶ አብረው ይጫወቱ ነበር፡፡ ከልጆቹ መካከል አንድ በአካባቢው የተከበረ ልጅ ነበር፡፡ ይህ ልጅ ከባልንጀሮቹ ጋር ለእናቱ አንድ ወደሆነው ልጅ ቤት ሲመጡ አብሯቸው ይመጣል፡፡ ለእናቱ አንድ የሆነው ልጅም ባልንጀሮቹ ወደቤቱ ሲመጡ እናቱን አይተው እንዳይንቁት በማሰብ የገዛ እናቱን ‹‹ሰራተኛዬ ናት›› እያለ ያስተዋውቃቸዋል፡፡ ይህንን የሰማችው እናት ግን ቅር አልተሰኘችም፡፡

የልጁን እናት እሳት ያቃጠላት በምን ምክንያት ይሆን?

ከእለታት አንድ ቀን ግን እናት ለልጇ እንዲህ ብላ አወጋችው፡፡ ‹‹ልጄ መልኬ እንዲህ ተጠብሶ የተበላሸው አንተን በእሳት ከተያያዘ ቤት ውስጥ አወጣለሁ ብዬ በመግባቴ ነው፡፡ አንተን

በያዝኩት ብርድ ልብስ ጠቅልዬ ከእሳቱ ሳተርፍህ እኔን ግን እሳቱ ክፉኛ አቃጠለኝና በጠባሳ የተበላሸ ፊት ይገፔ ቀረሁ›› አለችው፡፡ ልጁም በራሱ ድርጊት ተፀፅቶ ባልንጀሮቹን ሁሉ ሰብስቦ ‹‹ተመልከቱ ይች ሰማዕቷ እናቴ ናት፤ የእሷ ውበት ከእኔ ላይ ነው! የእኔ ጠባሳ ደግሞ እሷ ላይ ነው›› በማለት ነገራቸው ይባላል፡፡

ቅድስተ ማሪያም ዩኒቨርሲቲ ለስነቃል ማስተማሪያነት ካዘጋጀው ሞጁል ላይ ለክፍል ደረጃው እንዲመጥን ተደርጎ የተወሰደ

ተግባር አንድ፡-አዳምጦ መረዳት

መምህር፡-

ሀ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች የተማሪዎችን የአዳምጦ መረዳት ክሂል ለማሻሻል ለማዳበር የተዘጋጁ ናቸው፡፡

- ተማሪዎች ገፀ ባህሪ የሚለውን ቃል ስምተው ላያውቁ ስለሚችሉ አጭር ገለፃ በመስጠት አስቀድመው ግንዛቤ ያስጨብጧቸው፡፡

ማስታወሻ
ገፀ ባህሪ ማለት በገሀዱ አለም ያሉ ሰዎችን፣ እንስሳት፣ እፅዋትና ሌሎች ነገሮችን ወክለው የሚንቀሳቀሱና በደራሲው የተፈጠሩ የምናብ ሰዎች ወይም ነገሮች ናቸው፡፡

- ጥንድ ጥንድ በመሆን ከምንባቡ የተረዱትን ሀሳብ እንዲወያዩበት ያድርጓቸው፡፡
- የተረዱንና የደረሱበትን ሀሳብ ለክፍል ጓደኞቻቸው እንዲናገሩ ያበረታቷቸው፡፡
- ተማሪዎቹ ታሪኩን በምን ያህል ደረጃ እንደተረዱት የራስዎን ግምገማ ያድርጉ፡፡
- ሁሉም ተማሪዎች ጥያቄዎቹን እንዲሰሩ ያበረታቷቸው፡፡
- መስማት የተሳናቸው ተማሪዎች መልሳቸውን በፅሁፍ እንዲያቀርቡ ያድርጓቸው፡፡
- ልዩ ድጋፍ ለሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች ተገቢውን እገዛ ያድርጉላቸው፡፡
- ከተማሪዎቹ መልስ በመነሳት አስፈላጊውን ግብረ መልስ ይስጡ፡፡
- አስፈላጊነቱን ካመኑበትም ሌሎች ተጨማሪ ተግባራትን ይስጧቸውና ተለማምደው በመምጣት ክፍል ውስጥ እንዲያቀርቡ ያድርጓቸው፡፡

ለ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች የተማሪዎችን የፅሁፍ ክሂል ለማሻሻል የተዘጋጁ ናቸው።

- ጥያቄዎቹን ለመስራት ያመች ዘንድ በቅድሚያ ከ 3 — 5 የሚደርሱ አባላት ያሉት ቡድን ያዋቅሩ።
- ከዚያም ተግባራቱን በቡድን እንዲሰሩ ይዘዟቸው፤ ከቡድኑ አባላት ውስጥ አንድ ተማሪ እንደሚያቀርብ ይንገሯቸው። ይሁን እንጅ አቅራቢው ማን እንደሆነ ቀድመው አይግለፁ።
- በመጨረሻም ከየቡድኑ በየተራ የደረሱበትን ሀሳብ በፅሁፍ እንዲያቀርቡ ያድርጓቸው።
- ግብረ መልስም ይስጡ። በዚሁ መነሻነትም የተለያዩ ተጨማሪ ተግባራትን መስጠት ይችላሉ።
- ልዩ ፍላጎት ላላቸው ተማሪዎችም አስፈላጊውን ድጋፍ ያድርጉ።
- ተማሪዎቹ የቀረበላቸውን ምንባብ ወይም ፅሑፍ አዳምጠው መረዳታቸውን ለማረጋገጥ ወይም ለመገምገም የተለያዩ ስልቶችን መጠቀም ይችላሉ። ለምሳሌ፡- ያዳመጡትን ፅሑፍ በቃል ወይም በፅሑፍ በራስ አባባል እንዲገልፁ በማድረግ፣ ያዳመጡትን በስዕል ወይም በዲያግራም እንዲገልፁ በማድረግ፣ የተጓደሉ መረጃዎች እንዲያሟሉ በማድረግ፣ ባዳመጡት ጉዳይ ላይ መወያየት መቻላቸውን በማረጋገጥ፣ ለቀረቡላቸው ጥያቄዎች ትክክለኛ መልሶችን እንዲሰጡ በማድረግ፣ ያዳመጡትን መሰረት አድርገው የተለያዩ ተግባራትን እንዲያከናውኑ በማድረግ ይችላሉ።

ተግባር ሁለት፡- ቃላት

መምህር፡-

ሀ በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት የቃላትና ሀረጋት የቃላትና ሀረጋት ፍች ለማሻሻል የተዘጋጁ ናቸው።

- በቅድሚያ አዳዲስ ቃላትን ከነፍቻቸው በማስተማር በንግግርም ሆነ በፅሑፍ ቃላቱን እንዲጠቀሙባቸው በማድረግ ከሚያነቡት ወይም ከሚያዳምጡት ፅሑፍ ውስጥ የቃላትን ፍች የሚያገኙበትን ብልሓት እንዲማሩ ማድረግ ይችላሉ።

- ይህም ተማሪዎች ቃላትን የመለየትና ፍቻቸውን የመገንዘብ ችሎታቸው እንዲያጎለብቱ ያግዛቸዋል፡፡
- ተማሪዎች ቃላትን ማንበብ ቢማሩም እንኳን የተወሰኑ ቃላትን ብቻ ሊያውቁና ትርጉም ለመስጠትና ትርጉም ያለው ነገር ለመፍጠር ይቸገራሉ፡፡ ስለዚህ ቃላትን በተለያየ አይነነት መንገድ መማራቸው ጠቃሚ ስለሆነ የተለያዩ ብልሃቶችን መጠቀም ተገቢ ነው፡፡
- ተማሪዎች አውድን ተጠቅመው ለቃላት ትርጉም በመስጠት የተማሯቸውን አዳዲስ ቃላት ተጠቅመው አንቀፅ መፃፍ ይችላሉ፡፡ (ይህም የሚያነቡትን እንዲረዱ ያግዛቸዋል፡፡ ሀሳባቸውን ግልፅ በሆነ መንገድ እንዲያስተላልፉ ያስችላቸዋል፡፡ቃላትን ከፅሁፍ ውስጥ ለይቶ በማውጣት መጠቀም ስለሚስችላቸው በተለያየ ስልት ቃላትን እንዲማሩ ማድረግ ጠቃሚ ነው፡፡)
- በመጨረሻም ተማሪዎች ካዳመጡት ምንባብ ውስጥ የወጡ አዳዲስ ቃላት ቀርበዋል፡፡
- ሁሉም ተማሪዎች ለቃላት ፍች መስጠታቸውን ያረጋግጡ፡፡
- ልዩ እገዛ ለሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች አስፈላጊው ድጋፍ ይደረግላቸው፡፡

መልስ፡-

1. ነገረችው　　2. መስዋዕት　　3. ሽፍኜ
4 ደክማ　　5. ለፍታ　　6. ምትክ የማይገኝለት፣ አንድ ብቻ

ለ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች ተማሪዎች የቃላትና ሀረጋትን ተቃራኒ ፍቺ እንዲለማመዱ የሚያስችሉ ናቸው፡፡

- ሁሉም ተማሪዎች ለተዘረዘሩት ቃላትና ሀረጋት ተቃራኒ ፍች እንዲሰጡ ያበረታቷቸው፡፡
- ልዩ ድጋፍ ለሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች አስፋላጊውን እገዛ ያድርጉላቸው፡፡
- ተማሪዎች ያዘጋጁትን መልስ እንዲሰጡ ያድርጓቸው፡፡
- ከመልሳቸው በመነሳት አስፈላጊውን ግብረ መልስ ይስጧቸው፡፡
- እንዳስፈላጊነቱም ሌሎች ተጨማሪ ተግባራትን በመስጠት ተማሪዎቹ እንዲለማመዱ ማድረግ ይችላሉ፡፡

መልስ፡-

1. መተው 2. መልከ ጥፉ 3. ብዙ
4. ተንደላቀቅኩ፣ተመቸኝ 5. አጣሁ 6. መደሰት

ሐ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች የተማሪዎችን የተመሳሳይ ቃላት እውቀት ለማሻሻልና የፅሁፍ ክሂላቸውን ለማጎልበት የተዘጋጁ ናቸው።

የፅሁፍ ክሂላቸውን ለማዳበር የተዘጋጁ ናቸው፡፡

- ሁሉም ተማሪዎች ጥያቄዎቹን እንዲሰሩ ያበረታቷቸው፡፡
- ልዩ ድግፍ ለሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች አስፈላጊው ድጋፍ ይደረግላቸው፡፡
- ተማሪዎቹ በመፅሐፋቸው ላይ ለቀረቡት ቃላት ተመሳሳይ ፍች እንዲሰጡ ያድርጉ፤ በመቀጠል ባገኙት ፍች አረፍተ ነገር እንዲመሰርቱ ያድርጉ፡፡
- የመሰረቱት አረፍተ ነገር የቋንቋውን ስርዓት የጠበቀ መሆኑን ክትትል ያድርጉ፡፡
- ካላይ ለቀረቡት ተግባራት ምዘናዎችን ይስጡ፡፡
- ከምዘናው በመነሳት ተጨማሪ ተግባራት የሚያስፈልጉ ከሆነ ተማሪዎቹ እንዲሰሩ ያድርጉ።
- ፈጣን፣ መካከለኛና ዝቅተኛ ችሎታ ያላቸውን ተማሪዎች ያማከለ የማስተማሪያ ስልት ይከተሉ፡፡ (ለምሳሌ፡- ለፈጣን ተማሪዎች ከበድ በሚሉ ቃላት እንዲሰሩ ያድርጉ፤ ዝቅተኛ ችሎታ ላላቸው ቢያንስ መፅሐፋቸው ላይ የቀረቡ ተግባራትን በአጥጋቢ ሁኔታ መስራታቸውን ያረጋግጡ፤ በመጨረሻም አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ ተጨማሪ የመለማመጃ ተግባራት ይስጧቸው፡፡)

መልስ፡-

መልስ፡-

1. አረረ፣ ተጠበሰ 2. ተበከለ፣ ቆሸሸ 3. ሳድንህ፣ ስታደግህ
4 የተወደሰ፣ የተመሰገነ 5. መቆጨት፣

መርጃ መሳሪያ፡- የቃላት ካርዶች፣ የተለያዩ ተረቶች፣ ሻሸ ቦርድ…መጠቀም ይችላሉ፡፡

ክፍል ሁለት፡- ንግግር

ተግባር አንድ፡- እንቆቅልሽ

መምህር፡-

ሀ. ይህ ተግባር የሚያገለግለው የተማሪዎችን የንግግር ክሂል ለማጎልበት ነው፡፡

- ተግባሩን ከማሰራትዎ በፊት ተማሪዎቹን አራት አባላት ባሉት ቡድን ያደራጇቸው፡፡
- ቡድኑን ሲመሰርቱ የፆታ ስብጥሩን የጠበቀ እንዲሆን ያድርጉ፡፡
- ተማሪዎች በፍላጎታቸው የእንቆቅልሹ ጠያቂና መላሽ እንዲሆኑ እድሉን ይስጧቸው፡፡
- የእንቆቅልሽ አጠያየቅ ሒደቱን ጠብቀው እንዲጫወቱ ያድርጉ፡፡
- የጠያቂና የመላሽ ሒደቱን ተማሪዎች በሚያውቁት መንገድ እንዲከተሉ ይንገሯቸው፡፡
- በተጨማሪም ተማሪዎቹ እርስ በእርስ በነፃነት የመናገር ልምዳቸው እንዲዳብር ሌሎች የጭውውት ተግባራትን ይስጧቸው፡፡
- ልዩ ድጋፍ ለሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች እገዛ ይደረግላቸው፡፡
- መስማት የተሳናቸው ተማሪዎች መልሳቸውን በፅሁፍ እንዲያቀርቡ ያግዟቸው፡፡

መልስ፡-

1. ባህር 2. እሳት 3. ጀበናና ስኒ
4 ሰዓት 5. ወፍጮ

ክፍል ሶስት፡- ንባብ

ዛፎች

መምህር፡-

- ተማሪዎች ምንባቡን ከማንበባቸው በፊት ስዕሉን ተመልክተው የተገነዘቡትን ሃሳብ ይቀበሏቸው፡፡
- ከዳራዊ እውቀታቸው በመነሳት ዛፎችን የተመለከተ ሀሳብ እንዲናገሩ በማድረግ የማንበብ ተግባራትን እንዲያከናውኑ ያድርጉ፡፡

- ንባቡን ለማንበብ እገዛ የሚሹ ተማሪዎች ካሉ ጓደኞቻቸው እንዲያነቡላቸው ያመቻቹ፡፡
- አይነ ስውራን ተማሪዎች ምንባቡን የሚያገኙበትን ምቹ ሁኔታ ይፍጠሩ፡፡
- የንባብ ሂደቱ በሚከወንበት ወቅት የንባብ ጊዜ ጥያቄውን እንዲመልሱ ይንገሯቸው፡፡

አንብቦ መረዳት፡- ተግባር አንድ

መምህር፡-

ሀ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች የተማሪዎችን የአንብቦ መረዳት ችሎታ ለማሻሻል የተዘጋጁ ናቸው፡፡

- ከምንበባቡ የተረዱትን ሀሳብ ጠቅለል አድርገው እንዲናገሩ ያበረታቷቸው፡፡
- ተማሪዎች ተረቱን አንብበው ሲጨርሱ ከምንባቡ ውስጥ የወጡ ጥያቄዎችን በቃል መልስ እዲሰጡበት ያበረታቷቸው፡፡
- እገዛ ለሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች አስፈላጊው ድግፍ ይደረግላቸው፡፡
- የተሻለ ተሳትፎ ለሚያደርጉ ተማሪዎች ማበረታቻ ይደግላቸው፡፡

ለ. በዚህ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች የተማሪዎችን የፅሁፍ ክሂል ለማዳበር ታስቦ ተዘጋጁ ናቸው፡፡

- ተማሪዎቹ በተረቱ ውስጥ የቀረቡትን ገፀ ባህሪያት መለየታቸውንና ማንን ወክለው እንደቀረቡ ማዎቃቸውን ያረጋግጡ፡፡
- የተረቱን ፍሬ ሀሳብ በሶስት አረፍተ ነገሮች እንዲፅፉ ያድርጓቸው፡፡ መስራታቸውንም ክትትል ያድርጉ፡፡
- ግብረ መልስ ይስጡ፡፡ በዚህም መነሻነት እንዳስፈላጊነቱ ተጨማሪ መልመጃዎችን ሊሰጡ ይችላሉ፡፡
- ልዩ ፍላጎት ላላቸው ተማሪዎች እንደየ ፍላጎታቸው አካታች የማስተማሪያ ዘዴን ይከተሉ፤ ግብዓትም እንዲያገኙ ያግዟቸው፡፡
- ልዩ ልዩ የምዘና ስልቶችን ይከተሉ፤ የትምህርቱ አላማ መሳካቱንም ያረጋግጡ፡፡

ተግባር ሁለት፡- ቃላት

መምህር፡-

በዚሁ ተግባር ስር የቀረቡት ጥያቄዎች የተማሪዎችን የቃላት እውቀት የሚያሳድጉ ናቸው፡፡

- በቅድሚያ አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ ስለ አውዳዊ ፍች ምንነት የክፍል ደረጃቸውንና እድሜያቸውን ያገናዘበ ማስታወሻ ወይም ገለፃ ሊሰጡ ይችላሉ፡፡ ይህ የቃላት ትርጉም ለማስተማር ጠቃሚ መንገድ በመሆኑ በልዩ ትኩረት እንዲሰሩ ቢያደርጉ የተማሪዎችን የቃላት እውቀት ማጎልበት ይቻላል፡፡
- ሁሉም ተማሪዎች ተግባራቱን እንዲሰሩ ያግዟቸው፡፡
- ልዩ ድጋፍ ለሚያስፈልጋቸው ተማሪዎች ድጋፍዎ አይለያቸው፡፡

ተግባር ሶስት፡- አቀላጥፎ ማንበብ

መምህር፡-

- ከዚህ ቀደም ስለአቀላጥፎ ማንበብ አተገባበርና ምንነት በምዕራፍ ሁለት ላይ የተቀመጠውን ማስታወሻ ያስታውሱ፡፡
- ከዚህ በተጨማሪ አቀላጥፎ ማንበብ ሊዳብር የሚችለው በርካታ ልምምዶችን ከተገቢ ግብረ-መልስ ጋር በመስጠት ስለሆነ ተገቢውን ትኩረት ይሰጡ፡፡
- ስለሆነም ስርዓተ ነጥቦችን ጠብቀው የተሟላ ፍች ማስተላለፍ በሚችል መልኩ ‹‹ጭልፊቷ›› የሚለውን ተረት አቀላጥፈው ማንበባቸውን ይከታተሉ፡፡
- አቀላጥፎ ማንበብ የሚያቅታቸውን ተማሪዎች በተደጋጋሚ ልምምድ እንዲያደርጉ ያበረታቷቸው፤ የተሻለ አቀላጥፎ የማንበብ ችሎታ ያላቸውን የቃል ማበረታቻ ይስጧቸው፡ ፡ በተጨማሪም የተለያዩ የአቀላጥፎ ማስተማሪያ ስልቶችን እንደ ጥንድ ንባብ፣ የህብረት ንባብ፣ ማሚቶ ንባብ… እንደክፍሉ ተጨባጭ ሁኔታ ይጠቀሙ፡፡